مقاله پژوهشی
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۱، آذر ۱۴۰۱، ۹۳۸-۹۲۳

بررسی ساختار عاملی و اعتباریابی فرم کوتاه مقیاس سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در بحران کرونا: یک مطالعه توصیفی

محمد ابراهیمی[۱]، میترا کامیابی[۲]، نجمه حاجی‌پور عبایی[۳]، امان‌الله سلطانی[۴]

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۱۴۰۱/۰۷/۰۲ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۱۴۰۱/۰۹/۲۰ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۹/۲۲

چکیده

زمینه و هدف: بحران کرونا منجر به گسترش فقر در برخی کشورها و افزایش نوجوانان بدسرپرست شده است که این نوجوانان از سازگاری اجتماعی نامطلوبی برخوردار هستند. بنابراین هدف از پژوهش حاضر تعیین ساختار عاملی و اعتباریابی مقیاس سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان بود.

مواد و روش‌ها: این پژوهش توصیفی با روش روان‌سنجی انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ بود. تعداد نمونه‌ها بر اساس معیارهای روان‌سنجی به تعداد ۳۶۰ نفر برای تحلیل عاملی اکتشافی، ۲۵۰ نفر برای تحلیل عاملی تأییدی و ۱۰۰ نفر برای بخش روایی همگرایی تعیین شد. نمونه‌ها به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. اطلاعات پژوهش از طریق دو پرسش‌نامه فرم کوتاه سازگاری اجتماعی کالیفرنیا و پرسش‌نامه ویژگی‌های سازگاری اجتماعی Bell فرم چاپی جمع‌آوری گردید. برای بررسی روایی مقیاس از روش‌های روایی محتوا، همگرا و تحلیل عوامل استفاده شد. پایایی مقیاس به‌وسیله روش‌های همسانی درونی و پایایی تصنیفی (دو نیمه کردن) ارزیابی گردید.

یافته‌ها: نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که فرم کوتاه پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی کالیفرنیا از شش عامل تشکیل شده و از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است. تحلیل عاملی تأییدی نیز مدل شش عاملی را تأیید کرد. این پرسش‌نامه به همراه پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی Bell اجرا شد که با ۲۴ آیتم از پایایی و روایی مناسبی برخوردار بود ($P<۰/۰۰۱$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر که نشان داد مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی از پایایی و روایی مناسبی برخوردار است، می‌توان از این مقیاس برای ارزیابی سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: سازگاری اجتماعی، نوجوانان بدسرپرست، تحلیل عاملی، اعتباریابی

۱- دانشجوی دکتری گروه علوم تربیتی و روانشناسی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران
۲- استادیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران
تلفن: ۰۳۴-۳۱۳۲۱۸۳۹، دورنگار: ۰۳۴-۳۳۲۱۰۰۵۱، پست الکترونیکی: kamyabi.mitra@gmail.com
۳- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران
۴- استادیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]

[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

مقدمه

نوجوانان بدسرپرست یا بی‌سرپرست نوجوانان ۱۰ تا ۱۸ سال هستند که به علت فوت یک یا هر دوی والدین، شرایط اقتصادی، بیماری‌های مزمن و عوامل دیگر آسیب پذیر شده‌اند [۱]. امروزه به علت شیوع کرونا، تورم افسار گسیخته و مشکلات اقتصادی شاهد افزایش نوجوانان بدسرپرست یا بی‌سرپرست هستیم [۲]. به‌طوری‌که تخمین‌ها بیانگر ۲۰۰ میلیون نوجوان بدسرپرست در سطح جهان [۳] و ۲۶ هزار نوجوان بی‌سرپرست در ایران است که رقم قابل توجهی است [۴].

از دست دادن عزیزان یا مرگ آن‌ها می‌تواند فشار زیادی به اطرافیان علی‌الخصوص نوجوانان وارد نماید [۵]. نوجوانان بی‌سرپرست به این واسطه نشانه‌هایی از استرس، تروما را نشان می‌دهند و ممکن است رفتارهای مانند گوشه‌گیری و منفعل، غمگینی، پرخاشگری، ترس، رفتارهای ضداجتماعی داشته باشند [۶].

سازگاری اجتماعی (Social adjustment) دربرگیرنده عادات کاری خوب، مهارت‌های روابط بین‌فردی، کنترل عاطفی، انسجام خانوادگی و ماهیت روابط خانوادگی است. سازگاری در نوجوانان به این اشاره دارد که نوجوان تا چه اندازه در روابط خود با سایر نوجوانان و بزرگسالان مقبولیت نشان می‌دهد [۷].

محیط خانه (تعامل بین اعضای یک خانواده) تأثیر به‌سزایی بر رفتار سازگاری و رشد کلی نوجوانان دارد [۸]. به‌طوری‌که هر یک از عوامل مرتبط با خانه مانند وضعیت صلاحیت والدین، همکاری بین اعضاء، وضعیت اجتماعی و مالی، ماهیت و اندازه خانواده و غیره به شدت بر سازگاری اجتماعی نوجوان تأثیر می‌گذارد [۹].

در نوجوانان بی‌سرپرست یا بدسرپرست محیط خانه در شرایط نامناسبی قرار دارد یا اصلاً وجود ندارد، به همین دلیل نوجوانان از گرمای عاطفی والدین برخوردار نیستند و این امر باعث تضعیف تنظیم هیجانی، احساسات منفی، افزایش اضطراب و کاهش سازگاری اجتماعی در نوجوانان می‌گردد [۱۰].

با توجه به تأثیر ناسازگاری اجتماعی بر رفتارهای پرخاشگرانه، افسردگی، کاهش تعاملات اجتماعی و مهارت های ارتباط مؤثر [۱۱]، تشخیص وضعیت سازگاری اجتماعی می‌تواند منجر به افزایش کیفیت زندگی و همین طور شناسایی افراد بالقوه در معرض خطر کمک کند [۱۲].

برای ارزیابی سازگاری اجتماعی طیف گسترده‌ای از ابزارهای غربالگری و اندازه‌گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما اطلاعات کمی در مورد کاربرد آن‌ها در نوجوانان بدسرپرست یا بی‌سرپرست وجود دارد [۱۳].

همین طور اکثر این ابزارها برای جمعیت بزرگسال غربی توسعه یافته‌اند. در صورتی که ارزیابی سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست نیازمند یک ابزار مفید با توجه به شرایط نوجوانان بدسرپرست ایرانی باشد و هم اعتبار فرهنگی در جامعه ایرانی داشته باشد [۱۴].

بررسی ادبیات موجود در مورد ابزارهای معتبر برای ارزیابی سازگاری اجتماعی در نوجوانان نشان داد که ابزار سازگاری کالیفرنیا یکی از ابزارهایی است که در مطالعات

بسیاری برای ارزیابی سازگاری اجتماعی استفاده می‌شود [۱۷-۱۵] و توانسته است سازگاری اجتماعی را در بین نوجوانان ارزیابی نماید [۲۰-۱۸، ۱۳].

از طرف دیگر تعداد بالای نوجوانان بدسرپرست و افزایش روز به روز این نوجوانان به‌واسطه مشکلات اقتصادی، وجود یک ابزار مبتنی بر فرهنگ ایرانی که سازگاری اجتماعی را ارزیابی نماید ضروری است [۴].

با این وجود این ابزار تاکنون در ایران برای ارزیابی سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست یا بی‌سرپرست استفاده نشده است و همین‌طور اعتباریابی آن در این جامعه از نوجوانان نیز بررسی نشده است.

بنابراین این تحقیق با هدف تعیین ساختار عاملی و اعتباریابی فرم کوتاه مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا در نوجوانان بدسرپرست انجام شد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش توصیفی از نوع روان‌سنجی بود که با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. جامعه مورد نظر در پژوهش حاضر کلیه نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ بودند. این مطالعه دارای کد اخلاق از کمیته اخلاق دانشگاه آزاد کرمان است (IR.IAU.1398.95393).

تعداد نمونه برای روایی همگرایی تعداد ۱۰۰ نفر بر اساس معیار Sanjari و همکاران در نظر گرفته شد [۱۴]. همین‌طور تعداد نمونه‌های لازم در تحلیل عاملی اکتشافی برای هر سؤال ۱۵ نفر در نظر گرفته شده است [۲۱]، که با توجه به تعداد سؤالات ۳۶۰ نفر در نظر گرفته شد. همین‌طور برای تحلیل عاملی تأییدی تعداد نمونه برابر ۲۵۰ نفر در نظر گرفته شده است [۲۲]. برای نمونه‌گیری در روایی همگرا و تحلیل عاملی از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده شد. لازم به ذکر است ابتدا نمونه‌های روایی همگرایی انتخاب گردید و افراد انتخاب شده از جامعه آماری برای تحلیل عاملی کنار گذاشته شدند.

نمونه‌گیری به این صورت انجام شد که محقق با مراجعه به مراکز بهزیستی، لیست نوجوانان بدسرپرست را تهیه و سپس به‌صورت تصادفی با روش قرعه‌کشی نمونه‌ها انتخاب شدند. سپس با مراجعه به افراد نمونه، پرسش‌نامه تحقیق پس از کسب رضایت آگاهانه به آن‌ها ارائه گردید. پرسش‌نامه‌ها به‌صورت فردی توزیع گردید و به هر آزمودنی ۶۰ دقیقه زمان برای پاسخ‌گویی داده شد. تعداد ۶۷۸ پرسش‌نامه تکمیل گردید. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شامل جنسیت، سن، رتبه تولد و وضعیت تحصیلی از نمونه‌ها ثبت و جمع‌آوری شده است.

ملاک ورود به پژوهش شامل داوطلب بودن آزمودنی و نوجوان بدسرپرست یا بی‌سرپرست بود. ملاک خروج شامل عدم تکمیل پرسش‌نامه‌ها بود. این پژوهش پس از کسب اجازه آگاهانه از شرکت‌کنندگان در مطالعه انجام شد. این نکته مهم ذکر گردید که کلیه نکات مندرج در پرسش‌نامه به‌صورت محرمانه باقی خواهد ماند تا آزمودنی‌ها دقیق‌ترین پاسخ‌ها را انتخاب نمایند.

آزمون سازگاری اجتماعی کالیفرنیا (California Social Adjustment Test): این آزمون در سال ۱۹۳۹ برای ارزیابی سازگاری فردی و اجتماعی معرفی شد و در سال ۱۹۵۳ تجدید نظر شد. پرسش‌نامه دارای ۱۸۰

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

سؤال (صحیح=۱ و غلط=۰) است که ۹۰ سؤال اول مربوط به سازگاری فردی و ۹۰ سؤال دوم مربوط به سازگاری اجتماعی است. روایی و پایایی این مقیاس در تحقیقات مختلف تأیید شده است [۳۱]. در ایران ضریب پایایی این پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۴ به دست آمده است [۲۳]. روایی و پایایی آن در فرم کوتاه شده این مقیاس که ۲۴ سؤال دارد، به ترتیب ۰/۸۹ و ۰/۹۱ گزارش شده است [۲۴]. در پژوهش حاضر، از بخش فرم کوتاه سازگاری اجتماعی کالیفرنیا توسعه داده شده توسط Montgomery استفاده شده است. این بخش از آزمون دارای شش خرده مقیاس: ۱- قالب‌های اجتماعی، ۲- مهارت‌های اجتماعی، ۳- علائق ضد اجتماعی، ۴-روابط خانوادگی، ۵- روابط مدرسه‌ای، ۶- روابط اجتماعی، و دارای ۲۴ سؤال است [۲۴].

پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی Bell (Bell Social Adjustment Questionnaire): این پرسش‌نامه توسط Bell ساخته شده است و دارای ۵ مؤلفه سازگاری در خانه، سازگاری شغلی، سازگاری تندرستی، سازگاری عاطفی و سازگاری اجتماعی می‌باشد. کل آزمون دارای ۳۲ سؤال می‌باشد و گزینه‌های آن بله و خیر و نمی‌دانم، می‌باشند که گزینه بله ۱ نمره و خیر صفر نمره دارد و در تحقیقات مختلف روایی و پایایی آن مورد تأیید قرار گرفته است [۲۹-۲۵]. روایی و پایایی این پرسش‌نامه در ایران تأیید شده است. در ایران ضریب پایایی این پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۱ به‌دست آمده است. روایی همگرای آن با مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا در مؤلفه‌های سازگاری در خانه ۰/۷۹، سازگاری شغلی ۰/۸۲، سازگاری تندرستی ۰/۸۸، سازگاری عاطفی ۰/۸۵ و سازگاری اجتماعی ۰/۹۱ به‌دست آمد [۲۹].

تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و LISREL نسخه ۸ صورت گرفت. از آمار توصیفی جهت برآورد فراوانی و درصد استفاده شد. برای بررسی روایی محتوایی، نسبت روایی محتوایی و شاخص روایی محتوایی برآورد شد [۳۰]. جهت بررسی روایی همگرایی، از ضریب همبستگی Pearson بین نمرات مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی و پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی Bell استفاده شد. برای بررسی روایی سازه و تعیین ساختار عاملی مقیاس تحت بررسی، تحلیل عاملی اکتشافی به روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش Varimax انجام شد. در این تحلیل عوامل دارای ارزش‌های ویژه بیشتر از ۱ به عنوان عامل‌های اصلی در نظر گرفته شد [۳۱]. تحلیل عاملی تأییدی نیز جهت بررسی برازش مقیاس به کار گرفته شد.

نتایج

نمونه پژوهش شامل ۶۷۸ نفر شرکت کننده، ۳۷۱ نفر (۵۴/۷۲ درصد) پسر و ۳۰۷ نفر (۴۵/۲۸ درصد) دختر بودند. سن ۲۳۰ نفر (۳۳/۹۲ درصد) ۱۰ تا ۱۲ سال، ۲۵۱ نفر (۳۷/۰۲ درصد) ۱۳ تا ۱۴ سال و ۱۹۷ نفر (۲۹/۰۶ درصد) ۱۵ تا ۱۷ سال بود. ۸۲ نفر (۱۲/۰۹ درصد) مقطع ابتدایی، ۲۵۹ نفر (۳۸/۲ درصد) مقطع متوسطه اول و ۳۳۷ نفر (۴۹/۷۱ درصد) در مقطع متوسطه دوم بودند (جدول ۱).

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

جدول ۱- ویژگی‌های دموگرافیک نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ (n=۶۷۸)

متغیر		تعداد	(درصد)
جنسیت	پسر	۳۷۱	۵۴/۷۲
	دختر	۳۰۷	۴۵/۲۸
رده سنی (سال)	۱۲-۱۰	۲۳۰	۳۳/۹۲
	۱۴-۱۳	۲۵۱	۳۷/۰۲
	۱۷-۱۵	۱۹۷	۲۹/۰۶
رتبه تولد	فرزند اول	۱۳۵	۱۹/۹۱
	فرزند دوم	۲۱۶	۳۱/۸۶
	فرزند سوم	۱۲۲	۱۷/۹۹
	فرزند چهارم	۷۶	۱۱/۲۱
	فرزند پنجم	۴۱	۶/۰۵
	فرزند ششم	۲۸	۴/۱۳
	فرزند هفتم	۳۳	۴/۸۷
	فرزند هشتم	۲۱	۳/۱۰
	فرزند نهم	۶	۰/۸۸
وضعیت تحصیل	مقطع ابتدایی	۸۲	۱۲/۰۹
	مقطع متوسطه اول	۲۵۹	۳۸/۲۰
	مقطع متوسطه دوم	۳۳۷	۴۹/۷۱

جهت بررسی روایی محتوایی پرسش‌نامه، از نظر ۱۰ متخصص رشته روان‌شناسی استفاده شد که همه سؤالات آن مورد تأیید قرار گرفت. نسبت روایی محتوایی برای ۲۴ سؤال مقیاس در دامنه ۶۹ تا ۱۰۰ درصد قرار داشت. بر اساس جدول Lawshe برای ارزیابی ۱۰ متخصص، نسبت روایی محتوایی بالاتر از ۰/۶۲ مورد نیاز است و شاخص روایی محتوایی نیز برابر با ۰/۷۳ برآورد گردید که مقدار قابل قبولی است. حداقل مقدار قابل قبول شاخص روایی محتوایی برابر با ۰/۷۰ است [۳۲].

به‌منظور بررسی همبستگی بین نمرات آزمودنی‌ها در هر گویه و نمره آن‌ها در کل مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی، از ضریب همبستگی Pearson استفاده شد. نتایج حاصل از همبستگی گویه‌ها با نمره کل مقیاس، بیانگر آن است که همه گویه‌ها همبستگی مثبت و معنی‌داری با نمره کل دارند و در دامنه ۰/۲۴ تا ۰/۴۰ متغیر بودند. به‌منظور بررسی روایی همگرایی، مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی در کنار پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی Bell اجرا شد. نتایج نشان داد که همبستگی بین مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی با پرسش‌نامه ویژگی‌های سازگاری اجتماعی Bell مثبت معنی‌دار بود (r=۰/۶۷، P<۰/۰۰۱).

برای پی بردن به این‌که آیا ماتریس همبستگی بین سؤالات مقیاس، از تناسب کافی برای تحلیل عاملی برخوردار است یا نه از اندازه کفایت نمونه‌گیری و آزمون کرویت Bartlett استفاده شد. نتایج نشان داد که مقدار کرویت Bartlett برای پژوهش حاضر برابر با ۰/۷۴ می‌باشد که نشان‌دهنده کفایت حجم نمونه است، بنابراین حجم نمونه برای این تحلیل کافی بوده است (P=۰/۰۰۵، df=۲۷۶، χ^2=۳۰۱۷/۵۸). نتایج نشان داد اجرای تحلیل عاملی برای داده‌های به‌دست آمده قابل توجیه است. برای انجام یک تحلیل عاملی خوب در آزمون کفایت نمونه‌برداری، ارزش‌های ۰/۶۰ و بالاتر از آن، مورد نیاز است و در صورتی می‌توان گفت که داده‌ها برای تحلیل عامل مناسب هستند که مقدار آزمون Bartlett در سطح معناداری قابل قبول باشد [۳۳].

نتایج مربوط به تحلیل بار عاملی سؤالات نشان داد که تمامی سؤالات بار عاملی بالای ۰/۵ داشتند. همین‌طور

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

نتایج نشان داد که مقیاس از شش عامل اشباع می‌باشد که بر اساس روش مؤلفه‌های اصلی با چرخش Varimax در مجموع ۶۵/۶۸ درصد از واریانس مورد نظر را تبیین می‌کند که به ترتیب عامل اول با ۱۱/۲۲ درصد، عامل دوم با ۱۱/۱۲ درصد، عامل سوم با ۱۰/۹۲ درصد، عامل چهارم با ۱۰/۸۴ درصد، عامل پنجم با ۱۰/۸۱ درصد و عامل ششم با ۱۰/۷۰ درصد از واریانس را تبیین می‌نمایند. این مقیاس مشتمل بر بعد قالب‌های اجتماعی شامل سؤالات ۱ تا ۴، مهارت‌های اجتماعی شامل سؤالات ۵ تا ۸، علائق ضد اجتماعی شامل سؤالات ۹ تا ۱۲، روابط خانوادگی شامل سؤالات ۱۳ تا ۱۶، روابط مدرسه‌ای شامل سؤالات ۱۷ تا ۲۰ و روابط اجتماعی شامل سؤالات ۲۱ تا ۲۴ است (جدول ۲).

جدول ۲- بار عاملی سؤالات مقیاس سازگاری اجتماعی با استفاده از روش مؤلفه‌های اصلی با چرخش Varimax در نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ (n=۳۲۷)

سؤالات	مؤلفه‌ها					
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
وفاداری به عهد و پیمان	۰/۰۶	-۰/۰۳	-۰/۰۱	-۰/۰۱	۰/۰۳	۰/۸۲
مهربان بودن با افرادی که دوست نداریم	۰/۰۵	-۰/۰۴	۰/۰۲	-۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۷۹
نزاع با دوستان و همکلاسان	۰/۰۸	۰/۰۳	-۰/۰۱	۰/۰۲	-۰/۰۲	۰/۷۷
نزاع برای ثابت کردن نظرات خود	۰/۰۴	-۰/۰۳	۰/۰۳	-۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۸۱
آزاردهنده بودن رفتار افراد خانواده	۰/۰۳	-۰/۰۴	۰/۷۷	-۰/۰۳	-۰/۰۴	۰/۰۵
فرار از مدرسه در صورتی که بتوانید	-۰/۰۳	-۰/۰۱	۰/۸۰	۰/۰۰	۰/۰۲	-۰/۰۱
ضعیف بودن در ورزش	۰/۰۱	۰/۰۶	۰/۸۳	-۰/۰۵	۰/۰۲	-۰/۰۲
صحبت کردن با دانش آموزان تازه وارد	-۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۸۲	-۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۰۱
سخت‌گیری معلمان در تکالیف مدرسه	۰/۸۳	۰/۰۶	۰/۰۱	۰/۰۰	-۰/۰۵	۰/۰۳
شرکت در بازی‌های مدرسه	۰/۷۹	۰/۰۳	-۰/۰۳	-۰/۰۳	-۰/۰۲	۰/۰۹
احساس راحتی در تنهایی	۰/۸۱	-۰/۰۲	-۰/۰۲	-۰/۰۳	۰/۰۱	۰/۰۷
بودن در گروه دختران یا پسران	۰/۸۳	-۰/۰۱	-۰/۰۱	۰/۰۴	-۰/۰۲	۰/۰۴
اطاعت از قانون	-۰/۰۲	۰/۰۵	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۸۱	۰/۰۲
هم صحبت شدن با همسایگان	-۰/۱۰	۰/۰۲	-۰/۰۳	۰/۰۳	۰/۸۰	۰/۰۳
کم توجهی بعضی از معلمان	۰/۰۲	۰/۰۴	-۰/۰۴	-۰/۰۷	۰/۷۹	۰/۰۳
بازی با دوستان همسایه خود	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۷	-۰/۰۵	۰/۸۱	-۰/۰۳
پسندیده بودن رفتار شما از سوی همکلاسان	۰/۰۴	۰/۸۱	۰/۰۷	۰/۰۲	۰/۰۸	-۰/۰۴
خوب نبودن بعضی از معلمان	-۰/۰۳	۰/۸۱	۰/۰۰	-۰/۰۹	۰/۰۰	۰/۰۰
موافق نبودن افراد خانواده با شما	۰/۰۵	۰/۸۳	-۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۵	-۰/۰۲
خوش اخلاقی و بذله گویی	-۰/۰۱	۰/۸۲	-۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۰
کناره‌گیری کردن از افراد خانواده	-۰/۰۱	-۰/۰۳	-۰/۰۲	۰/۷۸	-۰/۰۷	-۰/۰۴
لذت بردن از همنشینی با دوستان	۰/۰۳	۰/۰۱	-۰/۰۳	۰/۸۱	-۰/۰۱	-۰/۰۴
مهمان بودن را دوست دارید	-۰/۰۶	-۰/۰۱	-۰/۰۷	۰/۸۱	۰-۰۳	-۰/۰۲
آسان بودن پیدا کردن دوستان جدید	۰/۰۳	-۰/۰۱	-۰/۰۳	۰/۸۰	-۰/۰۴	-۰/۰۱

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

در ادامه، شاخص‌های کلی برازش مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی در جدول ۳ ارائه شده است. با توجه به نتایج نسبت مجذور کای به درجه آزادی (Chi squared/df)، شاخص نیکویی برازش (Goodness of Fit Index; GFI)، شاخص نیکویی برازش اصلاح شده (Adjusted Goodness of Fit Index; AGFI)، شاخص برازش هنجارشده (Normed Fit Index; NFI)، شاخص برازش تطبیقی (Comparative Fit Index; CFI)، شاخص برازش افزایشی (Incremental Fit Index; IFI)، شاخص برازش مقتصد هنجارشده (Parsimony Normed Fit Index; PNFI) و ریشه میانگین مجذورات خطای برآورد (Root Mean Square Error of Approximation; RMSEA) می‌توان گفت که داده‌ها از مدل شش عاملی حمایت می‌کند (جدول ۳).

جدول ۳- شاخص‌های کلی برازش مقیاس سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ (n=۲۴۰)

شاخص برازش	نسبت خی دو به درجه آزادی	شاخص نیکویی برازش	شاخص نیکویی برازش اصلاح شده	شاخص برازش هنجار شده	شاخص برازش تطبیقی	شاخص برازش فزاینده	شاخص برازش اصلاح شده مقتصد	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد
نتایج	۱/۳۷	۰/۹۰	۰/۹۱	۰/۹۴	۰/۹۵	۰/۹۵	۰/۸۷	۰/۰۴
برازش قابل قبول [۳۵-۳۴]	۵-۱	۰/۹۹تا۰/۹	۰/۹۹تا۰/۹	۰/۹۹تا۰/۹	۰/۹۹تا۰/۹	۰/۹۹تا۰/۹	۰/۹۰تا۰/۸	۰ تا ۰/۰۵

مدل ضرایب استاندارد در نمودار ۱، ارائه شده است. نتایج این نمودار مشخص می‌کند ۲۴ آیتم پرسشنامه به شش عامل مهم تقسیم شده است که حاکی از تأیید ساختار شش عاملی مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی بود.

در این مطالعه به‌منظور بررسی پایایی مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی، از روش‌های همسانی درونی استفاده شد. بدین منظور، ضریب آلفای کرونباخ داده‌های پژوهش محاسبه شد. ضریب آلفای به‌دست آمده برای کل مقیاس برابر با ۰/۹۰ بود و به‌همین ترتیب برای خرده مقیاس‌های قالب‌های اجتماعی ۰/۷۵، مهارت‌های اجتماعی ۰/۷۸، علائق ضد اجتماعی ۰/۸۱، روابط خانوادگی ۰/۷۹، روابط مدرسه‌ای ۰/۷۸ و روابط اجتماعی ۰/۷۹ به‌دست آمد. علاوه بر این، ضریب پایایی مقیاس با استفاده از روش تصنیفی نیز محاسبه شد. ضریب تصنیفی برای نیمه اول داده‌ها (۱۲ سؤال) برابر با ۰/۸۲ و برای نیمه دوم داده‌ها (۱۲ سؤال) برابر با ۰/۸۱ و همبستگی بین دو نیمه ۰/۸۳ بود. این یافته‌ها حاکی از ضریب همسانی درونی مطلوب برای مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی است (جدول ۴).

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

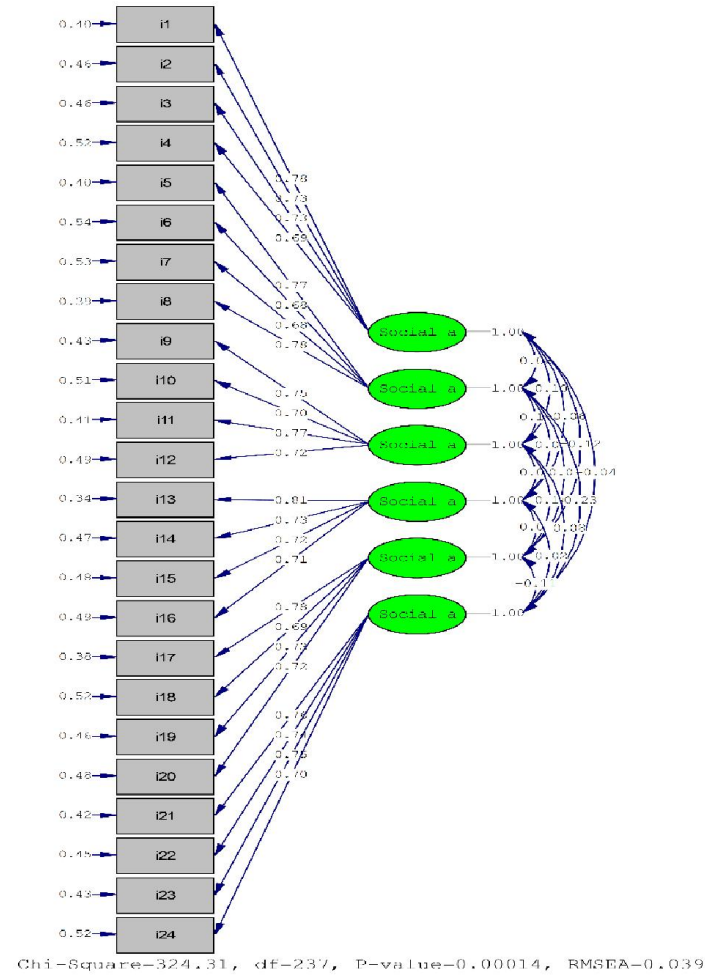

نمودار ۱- مدل ضرایب استاندارد در مقیاس سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ (n=۲۴۰)

جدول ٤- نتایج همسانی درونی مقیاس سازگاری اجتماعی در نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ (n=۳۲۸)

کل مقیاس	قالب‌های اجتماعی	مهارت‌های اجتماعی	علایق ضد اجتماعی	روابط خانوادگی	روابط مدرسه ای	روابط اجتماعی	ضریب تصنیفی نیمه اول	ضریب تصنیفی نیمه دوم	ضریب همبستگی بین دو نیمه
۰/۹۰	۰/۷۵	۰/۷۸	۰/۸۱	۰/۷۹	۰/۷۸	۰/۷۹	۰/۸۲	۰/۸۱	۰/۸۳

بحث

این پژوهش با هدف تعیین ساختار عاملی و اعتباریابی مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا در نوجوانان بدسرپرست انجام شد. تعیین اعتبار محتوایی، در این پژوهش با محاسبه نسبت روایی محتوایی و شاخص روایی محتوایی صورت گرفت که نتایج نشان داد که مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی از روایی محتوایی قابل قبولی برخوردار است. این یافته با سایر یافته‌ها همسو بود [۲۳، ۲۰].

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

در پژوهش حاضر برای بررسی روایی همگرایی مقیاس، از پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی Bell استفاده شد. نتایج حاکی از آن بود که بین این دو پرسش‌نامه، همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود داشت؛ بنابراین می‌توان چنین استدلال کرد که با افزایش نمرات پرسش‌نامه سازگاری اجتماعی Bell، نمرات مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی نیز افزایش می‌یابد. این یافته با یافته Montgomery همسو بود [۲۴].

در این مطالعه، برای بررسی ساختار عاملی مقیاس از روش تحلیل عاملی اکتشافی (روش مؤلفه‌های اصلی با چرخش) استفاده شد. نتایج حاصل از تحلیل عامل اکتشافی نشان داد که مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی از شش مقیاس‌های ۱- قالب‌های اجتماعی، ۲- مهارت‌های اجتماعی، ۳- علائق ضد اجتماعی، ۴- روابط خانوادگی، ۵- روابط مدرسه‌ای، ۶- روابط اجتماعی تشکیل شده است که در مجموع این شش عامل ۶۵/۶۸ درصد از واریانس کل مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی را تبیین می‌کند. این یافته با سایر یافته‌ها همسو بود [۲۴].

نتایج مربوط به پایایی نشان داد که آلفای کرونباخ کل پرسش‌نامه ۹۰ درصد است؛ این یافته با سایر یافته‌ها همسو بود [۲۶، ۲۴].

تحلیل روایی سازه پرسش‌نامه از طریق روش تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که شاخص‌های برازش مدل از مقادیر مطلوبی برخوردار هستند که حاکی از تأیید ساختار شش عاملی مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی بود. این یافته با سایر یافته‌ها همسو بود [۲۴].

همان‌طور که قبلاً ذکر شد، ابزار معتبری برای اندازه‌گیری سازگاری اجتماعی نوجوانان بدسرپرست در ایران وجود ندارد. یکی از ابزارهای پیش‌رو، بر اساس نظریه روان‌شناسی، برای ارزیابی سازگاری اجتماعی مقیاس ۹۰ آیتمی سازگاری اجتماعی کالیفرنیا است که تعداد سؤالات آن بسیار زیاد است و احتمال تورش در پاسخ‌ها را زیاد می‌نماید. بنابراین فرم کوتاه شده آن می‌تواند دقت در پاسخ‌ها را افزایش داده و تورش نتایج را کاهش دهد [۲۲].

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی برخوردار است. با توجه به اهمیت مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا ۲۴-آیتمی و ارتباط آن با حوزه‌های مختلف آسیب‌شناسی، می‌توان از این مقیاس به‌منظور اهداف پژوهشی و عملکردی بهره برد.

یافته‌های این پژوهش را می‌توان پیامی امیدوارکننده برای محققانی دانست که سعی می‌کنند چارچوب نظری ویژگی‌های روانی کالیفرنیا را در مورد سازگاری اجتماعی در نوجوانان به کار ببرند. با این وجود، با توجه به تفاوت فرهنگی شهر کرمان و سایر شهرهای ایران لازم است مقیاس آن با نمونه هایی از نوجوانان بدسرپرست در سایر شهرهای ایران صورت گیرد.

این مطالعه دارای محدودیت‌هایی است که شرکت کنندگان منحصراً نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان بودند. بنابراین، یافته‌های ما ممکن است به غیر از این نوجوانان در محیط‌های دیگر یا به جمعیت عمومی تعمیم داده نشود. هم‌چنین، عدم تکمیل بعضی از قسمت‌های پرسش‌نامه

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

توسط نمونه مورد بررسی از دیگر محدودیت‌های این مطالعه بود.

نتیجه‌گیری

با توجه به تأیید مدل شش عاملی سازگاری اجتماعی کالیفرنیا از سازگاری اجتماعی می‌توان گفت که با این مقیاس جنبه‌های مختلف سازگاری اجتماعی را به‌طور جامع در نوجوانان بدسرپرست ارزیابی نمود و همین‌طور با کمک نتایج این پژوهش یک چارچوب نظری امیدوارکننده برای بررسی سازگاری اجتماعی در نوجوانان ارائه نمود. از طرفی، با توجه به این‌که اولین بار است این مقیاس در نوجوانان بدسرپرست صورت می‌گیرد در تحقیقات آینده این مدل در جوامع دیگر نیز اعتباریابی گردد. همین‌طور با توجه به شیوع بیماری‌های همه‌گیر و گسترش اینترنت توصیه می‌گردد تا فرم آنلاین این مقیاس نیز در تحقیقی اعتباریابی گردد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از کلیه نوجوانان بدسرپرست شهر کرمان که پرسشنامه‌های پژوهش را تکمیل کردند، کارشناسان بهزیستی و مراکز تحت نظارت آن به جهت همکاری و صدور مجوزهای لازم در اجرای این پژوهش تقدیر و تشکر نمایند.

References

[1] Sabin L, Tsoka M, Brooks MI, Miller C. Measuring Vulnerability Among Orphans and Vulnerable Children in Rural Malawi: Validation Study of the Child Status Index Tool. *J Acquir Immune Def Synd* 2011; 58(1): e1-e10.

[2] Byttebier K. Covid-19 and Inequality. Covid-19 and Capitalism: Springer; 2022; 1031-66.

[3] Raburu P. Efficacy of Peer Counselling on Emotional Adjustment among Orphaned Learners in Kenyan Schools. 2016.

[4] Borjali M, Borhani E. The effect of communication skills training on social anxiety and anger of abused and neglected adolescents in Tehran. *J Soc Psychol Res* 2022; 11(44): 165-82. [Farsi]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

[5] McKinlay AR, May T, Dawes J, Fancourt D, Burton A. ‘You’re just there, alone in your room with your thoughts’: a qualitative study about the psychosocial impact of the COVID-19 pandemic among young people living in the UK. *BMJ* 2022; 12(2): 536-76.

[6] Đukanovic B, Krivokapic N, Macanovic N, Dragojevic A. Risky Families and Adolescence: Xlibris Corporation; 2022.

[7] Levitan N, Barkmann C, Richter-Appelt H, Schulte-Markwort M, Becker-Hebly I. Risk factors for psychological functioning in German adolescents with gender dysphoria: poor peer relations and general family functioning. *European Child Adol Psychiatry* 2019; 28 (11): 1487-98.

[8] Lionetti F, Spinelli M, Moscardino U, Ponzetti S, Garito MC, Dellagiulia A, et al. The interplay between parenting and environmental sensitivity in the prediction of children’s externalizing and internalizing behaviors during COVID-19. *Develop Psychopathol* 2022: 5 (8): 1-14.

[9] Naushad RB. Differential effects of socio-economic status and family environment of adolescents on their emotional intelligence, academic stress and academic achievement. *Inter J Educ Res Innov* 2022; 2(17): 101-20.

[10] Liang Z, Mazzeschi C, Delvecchio E. The Impact of Parental Stress on Italian Adolescents' Internalizing Symptoms during the COVID-19 Pandemic: A Longitudinal Study. *Int J Environ Res Public Health* 2021; 18(15): 27-39.

[11] Igbolo M, Gyong J. Male Preference and Marital Stability in Cross River State, South South Nigeria. *IOSR Journal of Humanities and Social Science* 2014; 19: 17-24.

[12] Ungar M. Practitioner review: diagnosing childhood resilience–a systemic approach to the diagnosis of adaptation in adverse social and physical ecologies. *J Child Psychol Psychiatry* 2015; 56(1): 4-17.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]

[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

[13] Weissman M. The assessment of social adjustment: A review of techniques. *Arch General Psychiatry* 1975; 3(2): 357-65.

[14] Sanjari S, Rafaati F, Kamali A, Mohamadisoleymani M. Construction stardization ability to prevent HIV test. *Psychometry* 2018; 6(24): 107-18. [Farsi]

[15] Schulte FSM, Merz EL, Russell KB, Tromburg C, Cho S, Tran A, et al. Social adjustment in survivors of acute lymphoblastic leukemia without cranial radiation therapy. *Ped Blood Cancer* 2022; 69(1): 294-307.

[16] Cui L, Zhang X, Houltberg BJ, Criss MM, Morris AS. RSA reactivity in response to viewing bullying film and adolescent social adjustment. *Develop Psychobiology* 2019; 61(4): 592-604.

[17] Schulte F, Brinkman TM, Li C, Fay-McClymont T, Srivastava DK, Ness KK, et al. Social adjustment in adolescent survivors of pediatric central nervous system tumors: A report from the Childhood Cancer Survivor Study. *Cancer* 2018; 124(17): 3596-608.

[18] Bridgwater MA, Horton LE, Haas GL. Premorbid adjustment in childhood is associated with later emotion management in first-episode schizophrenia. *Schizophrenia Research* 2022; 240: 233-8.

[19] Sandhu AT, Bhattacharya J, Lam J, Bounds S, Luo B, Moran D, et al. Adjustment For Social Risk Factors Does Not Meaningfully Affect Performance On Medicare's MIPS Clinician Cost Measures. *Health Aff* 2020; 39(9): 1495-503.

[20] Collins RL, Wong EC, Breslau J, Burnam MA, Cefalu M, Roth E. Social Marketing of Mental Health Treatment: California's Mental Illness Stigma Reduction Campaign. *American J Pub Health* 2019; 109(3): 228-35.

[21] Sanjari S, MohammadiSoleimani M, Keramat A. Development and validation of an electronic scale of sexual violence experiences in Iranian

[26] Bhartiya TK, editor Study of Correlation between Adjustment and Environmental Awareness in High School Students of Assam (India). 2017.

[27] Ragala MEA, El Hilaly J, Amaadour L, Omari M, Asri IA, Atassi M, et al. Validation of Mini-Mental Adjustment to Cancer scale in a Moroccan sample of breast cancer women. *BMC Cancer* 2021; 21 (1): 1042-59.

[28] Joshi D, Dutta I. Development and Effectiveness of Social Adjustment Scale for Urban Adolescence. *Inter J Innov Sci Res* 2014; 1 (20): 26-35.

[29] Torkaman M, Miri S, Farokhzadian J. Relationship between adaptation and self-esteem in addicted female prisoners in the south east of Iran. *Inter J Adol Med Health* 2018; 32 (4): 224-39. [Farsi]

[30] Sanjari S, Kamali A, Amirfakhraei A, mohamade solymane mr, Karimi Afshar E. Construction and Validation of a Self-report violence Scale in women. *J Med Bio Sci* 2021; 8 (4): 157-73. [Farsi]

[22] Sanjari S, Fakhraei AA, Soleimani MRM, Alidousti K. Validation of the Slade Fear of Childbirth Scale for Pregnancy in a Sample of Iranian Women: A Cross-sectional Study. *J Med Bio Sci* 2022; 9(3): 138-46. [Farsi]

[23] Arshi S. Predicting Social Adjustment Based on the Ability to Solve Social Problems and Selfcompassion in Adolescents. *J Health Sci Surv Sys* 2022; 10 (2): 216-21. [Farsi]

[24] Montgomery G. The Use of the California Test of Personality in Identifying Children's Personality Pr ersonality Problems. Washington: Central Washington University; 1959.

[25] Pedersen RA. Validity of the Bell Adjustment Inventory When Applied to College Women. *J Psychol* 1940; 9 (2): 227-36.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]

[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

Iranian women. *J Fund Ment Health* 2021; 23 (4): 85-97. [Farsi]

[31] Sanjari S, Rafati F, Amirfakhraei A, solymane mrm, Afshar EK. Evaluation of Factor Structure and Validation of Electronic form of CAQ Fear of Delivery Questionnaire in Pregnant Women. *J Health Psychol* 2021; 10 (38): 57-70. [Farsi]

[32] Lawshe CH. A Quantitative Approach to Content Validity. Personnel Psychology. 2006; 28: 563-75.

[33] Torabi B, Amirfakhrae A, Rezaei Gazaki P, Mohammadi Soleimani MR. Investigation of Factor Structure and Validation of Ryff's Psychological Well-Being Scale in Working Children in the Corona Crisis: A Descriptive Study. *J Rafsanjan Uni Med Sci* 2022; 21(2): 149-64. [Farsi]

[34] Browne MW, Cudeck R. Alternative Ways of Assessing Model Fit. *Soci Meth Res* 1992; 21(2): 230-58.

[35] Maheri Nooryani Z, Ghanbari Z, Sanjari S. The Relationship between Self-esteem, Resilience and Differentiation with Covid-19 Anxiety in Hospital Nurses: A Cross-sectional Study. *J Cri Care Nursing* 2022; 15(1): 63-72. [Farsi]

[36] Boer DP, Starkey NJ, Hodgetts AM. The California Psychological Inventory-434- and 260-item editions. The SAGE handbook of personality theory and assessment, Vol 2: Personality measurement and testing. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc; 2008; p: 97-112.

[37] Tiegs EW, Clark WW, Thorpe LP. The California Test of Personality. *J Educ Res* 1941; 35(2): 102-8.

[38] Adams SH, John OP. A hostility scale for the California Psychological Inventory: MMPI, observer Q-sort, and big-five correlates. *J Pers Assess* 1997; 69(2): 408-24.

[39] Lin Y, Mutz J, Clough PJ, Papageorgiou KA. Mental Toughness and Individual Differences in

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]

[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]

Learning, Educational and Work Performance, Psychological Well-being, and Personality: A Systematic Review. *Front Psychol* 2017; 8(5): 1345-64.

[40] Vingoe FJ. Note on the validity of the California Psychological Inventory. *Journal of Consulting and Clinical Psychology* 1968; 32(6): 725-7.

[41] Hakstian R, Farrell S. An Openness Scale for the California Psychological Inventory. *J Pers Assess* 2001; 7(6): 107-34.

[42] Lee AK, Jing B, Jeon SY, Boscardin WJ, Lee SJ. Predicting Life Expectancy to Target Cancer Screening Using Electronic Health Record Clinical Data. *J Gen Intern Med* 2021; 4(10): 136-52.

[43] Zebb BJ, Meyers LS. Reliability and Validity of the Revised California Psychological Inventory'S Vector 1 Scale. *Educ Psychol Measur* 1993; 53(1): 271-80.

[44] Hollocks MJ, Wood JJ, Storch EA, Cho AC, Kerns CM, Kendall PC. Reward Sensitivity Predicts the Response to Cognitive Behavioral Therapy for Children with Autism and Anxiety. *J Clin Child Adolesc Psychol* 2022; 21(6): 1-8.

[45] Soto CJ, John OP. Using the California Psychological Inventory to assess the Big Five personality domains: A hierarchical approach. *J Res Pers* 2009; 43(1): 25-38.

[46] Gadeberg AK, Montgomery E, Frederiksen HW, Norredam M. Assessing trauma and mental health in refugee children and youth: a systematic review of validated screening and measurement tools. *European J Pub Health* 2017; 27(3): 439-46.

Investigating the Factor Structure and Validating the Short Form of the California Social Adaptation Scale in Abused Teenagers in Kerman City in the Corona Crisis: A Descriptive Study

Mohammad Ebrahimi[1], Mitra Kamyabi[2], Najmeh Hajipoor Abaie [3], Amanollah Soltani[4]

Received: 16/08/22 Sent for Revision: 24/09/22 Received Revised Manuscript: 11/12/22 Accepted: 13/12/22

Background and Objectives: The corona crisis has led to the spread of poverty in some countries and the increase of abused teenagers who have unfavorable social adaptation. Therefore, the purpose of the current research was to determine the factor structure and validate the California Social Adjustment Scale in abused adolescents in Kerman City.

Materials and Methods: This descriptive study was done using psychometric method. The statistical population included all abused teenagers in Kerman City in 2021. Based on psychometric criteria, the number of samples was determined as 360 people for exploratory factor analysis, 250 people for confirmatory factor analysis, and 100 people for convergence validity. The samples were selected by random sampling method. Research information was collected through two questionnaires, the short form of California Social Adjustment Scale and Bell's Social Adjustment Questionnaire in printed form. Content validity, convergent validity, and factor analysis methods were used to check the validity of the scale. The reliability of the scale was evaluated by the methods of internal consistency and split-half reliability (halving).

Results: The results of exploratory factor analysis showed that the short form of the California Social Adaptation Questionnaire consists of six factors and has good validity and reliability. Confirmatory factor analysis also confirmed the six-factor model. This questionnaire was implemented together with Bell's Social Adjustment Questionnaire, which had good reliability and validity with 24 items ($p<0.001$).

Conclusion: According to the results of this research which showed that the 24-item California Social Adjustment Scale has good reliability and validity, this scale can be used to evaluate social adjustment in abused teenagers.

Key words: Social adjustment, Abused teenagers, Factor analysis, Validation

Funding: This study did not have any funds.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Azad University of Kerman approved the study (IR.IAU.1398.95393).

How to cite this article: Ebrahimi Mohammad, Kamyabi Mitra, Hajipoor Abaie Najmeh, Soltani Amanollah. Investigating the Factor Structure and Validating the Short Form of the California Social Adaptation Scale in Abused Teenagers in Kerman City in the Corona Crisis: A Descriptive Study. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2022; 21 (9): 923-38. [Farsi]

1- Ph.D. student Department of Educational Sciences and Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran
2- Assistant Professor Department of Educational Sciences and Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran,ORCID:0000-0002-2572-7527
(Corresponding Author) Tel: (034) 31321839, Fax: (034) 33210051, E-mail: kamyabi.mitra@gmail.com
3- Assistant Professor Department of Educational Sciences, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran
4- Assistant Professor Department of Educational Sciences and Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1401.21.9.3.6]
[DOI: 10.52547/jrums.21.9.923]